

poukázal tohoto, by odevzdal opatrovníkovi veškeré spisy, na spor se vztahující. Rekursní soud vyhověl částečně rekursu opatrovníka Dra K. a zrušil usnesení v odpor vzaté potud, pokud Dr. K. byl ustanoven žalobci též za opatrovníka k vedení sporu, nevyhověl mu však, pokud Dr. K. byl ustanoven opatrovníkem ku přijetí výpovědi plnomocenství. Důvody: Dr. E. zastupoval žalobce ve sporu na základě plné moci ze dne 5. listopadu 1918, vypověděl mu tuto plnou moc podáním ze dne 3. března 1919 a navrhoval v podání ze dne 12. května 1919, by nezvěstnému žalobci zřízen byl opatrovník a témuž vypovězení plné moci doručeno bylo. Dr. E. navrhl tudíž zřízení opatrovníka pro nezvěstného žalovaného jen k tomu účeli, by témuž výpověď doručena byla. Pokud Dr. K. žalovanému k tomu účeli za opatrovníka ustanoven byl, jest usnesení v odpor vzaté zákonem odůvodněno. Soud první stolice ustanovil však Dra K. žalobci za opatrovníka také k vedení sporu. V tom směru nebyl posud nikým návrh učiněn a není příčiny k zakročení z moci úřední. Bylo proto rekursu v tomto rozsahu vyhověno a usnesení v odpor vzaté zrušeno.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu Dra E. a změnil usnesení rekursního soudu v části, již zrušeno usnesení soudu první stolice tak, že obnovil v této části posléz řečené usnesení.

Důvody:

Podáním ze dne 3. března 1919 sdělil právní zástupce žalobců, že žalobce, nezanechav své adresy, odjel, vypověděl proto žalobci procesní plnou moc a navrhl, by též, jakož i strana žalující (míněna patrně strana žalovaná) o vypovězení plné moci byli vyrozuměni. Dále praví se v návrhu: »V případě, že by toto podání nemohlo býti doručeno, prosím, by k obhájení jeho práv byl zřízen opatrovník.« Oznamuje pak k vyzvání soudu podáním ze dne 12. května 1919, že žalobcův pobyt je neznámým, navrhl žalobcův zástupce, by žalobci byl zřízen opatrovník a témuž výpověď plné moci byla doručena. Obě shora uvedená podání spolu souvisejí a z jich spojitosti vyplývá, že žalobcovu zástupci jednalo se o to a že mínil navrhnouti, by žalobci zřízen byl opatrovník nejen k přijetí výpovědi, nýbrž, a to zejména, i k vedení rozepře. To jest též zcela přirozeno, uváží-li se, že zříditi opatrovníka pouze k přijetí výpovědi plné moci bylo zcela bezúčelným, jednak proto, že toto doručení mohlo se státi dle předpisu § 11 odst. 2 c. ř. s., jednak proto, že by tím žalobcův zájem nebyl nikterak ochráněn. Měla-li výpověď procesní plné moci v poměru k straně žalované dojíti účinnosti (§ 36 odst. 1 c. ř. s.), byl žalobcův posavadní procesní zástupce dle § 36 odst. 2 c. ř. s. povinen, učiniti opatření, by žalobci ustanoven byl opatrovník k vedení rozepře. To také posavadní procesní zástupce žalobců měl při svých podáních zřejmě na mysli a nelze proto důvodně tvrditi, že zřízení opatrovníka k vedení rozepře stalo se bez návrhu.

Čís. 237.

Usnesení cizozemského soudu, jímž bylo po 28. říjnu 1918 vyhověno námitce nepřislušnosti a žaloba přikázána dle § 261 c. ř. s. soudu tuzemskému, jest pro zdejší soudy bezúčinným.

(Rozh. ze dne 22. července 1919, R I 289/19.)

Ve sporu proti firmě B. & Co. v Laupheimu ve Virtembersku, jenž zahájen byl u zemského soudu v Krakově, vznesla žalovaná strana námitku nepřislušnosti při prvním roku, konaném dne 29. října 1918. Při ústním tomto jednání tvrdil zástupce žalující strany, že žaloba jest namířena proti firmě J. B. & Co. v Laupheimu, a nikoli proti firmě J. B. & Co. v Kutné Hoře (v Chotěboři). Strana žalující pouze pro ten případ, že soudce uzná svou nepřislušnost, navrhla, by věc byla přikázána krajskému soudu v Kutné Hoře. Zemský soud v Krakově vyhověl námitce nepřislušnosti a postoupil (dle § 261 civ. ř. novelisovaného) věc k projednání krajskému soudu v Kutné Hoře. První soud (obchodní senát krajského soudu v Kutné Hoře) vyhověl námitce nepřislušnosti a žalobu odmítl. Důvody: Usnesení zemského soudu v Krakově stalo se v době, kdy byla již vyhlášena samostatná republika Československá. V této době tedy byla republika vůči Polskému státu státem cizím. Krajský soud v Kutné Hoře jako obchodní senát není vázán příkazem zemského soudu krakovského jako soudu státu cizího a, přijav žalobu se všemi spisy a podřídív věc vlastnímu řízení, posuzuje případ tak, jako by byla žalující strana žalobu na tento soud přímo vznesla. Proto považuje také námitku místní nepřislušnosti, zde učiněnou, za přípustnou a v čas učiněnou. Hledíc k tomu, že v podané žalobě, jakož i při jednání v Krakově trval žalobce na tom, že žaluje firmu J. B. & Co. v Laupheimu a nikoli firmu J. B. & Co. v Kutné Hoře nebo v Chotěboři, které okolnosti ani při zdejších ústním jednání nezměnil, prohlásil se soudní dvůr za místně nepřislušna pro rozhodnutí této právní věci, ježto Laupheim neleží v obvodu krajského soudu v Kutné Hoře a odmítl žalobu. Rekursní soud usnesení to změnil a námitku nepřislušnosti soudu zamítl. Důvody: Proti žalobě, podané u zemského soudu v Krakově, vznesla žalovaná firma námitku místní nepřislušnosti z toho důvodu, že žalovaná firma má v tuzemsku (tehdejší) svůj závod v Chotěboři a jest v obchodním rejstříku krajského soudu v Kutné Hoře zapsána, že tedy jest k projednání rozepře příslušným tento krajský soud, a žádala, by zemský soud v Krakově svou nepřislušnost vyslovil a žalobu krajskému soudu v Hoře Kutné postoupil. Při ústním jednání tvrdil zástupce žalobkyně, že žaloba sice namířena jest proti firmě J. B. a spol. v Laupheimu, navrhl však rovněž pro případ, že zemský soud v Krakově svou nepřislušnost vysloví, by spisy postoupeny byly k dalšímu jednání krajskému soudu v Hoře Kutné. Zemský soud v Krakově těmto návrhům vyhověl, poněvadž na základě předložených výpisů z obchodních rejstříků zjistil, že firma J. B. a spol. v Laupheimu jest totožnou s firmou J. B. a spol. v Chotěboři. Postup spisů krajskému soudu v Kutné Hoře ve smyslu § 261 c. ř. s. stal se tedy k návrhu obou stran, žalovaná si proti dotyčnému usnesení zemského soudu v Krakově ze dne 30. října 1918, doručenému jejímu zástupci dne 19. listopadu 1918, nestěžovala, takže toto usnesení právní moci nabylo. Toto usnesení bylo sice vydáno v době, kdy již byla samostatnost československého státu vyhlášena a kdy tedy zemský soud v Krakově byl vůči němu soudem cizozemským. Přes to není jednání u zemského soudu v Krakově a postup tohoto sporu krajskému soudu v Hoře Kutné a jednání o něm u tohoto krajského soudu zahájené zmatečným, neboť tu není žádného z důvodů zmatečnosti, v civilním řádu soudním naznačených. Strana žalovaná mohla by tedy při jednání u kraj-

ského soudu v Hoře Kutné dle § 261 c. ř. s. námitku nepřislušnosti opíratí jen o důvody, které nejsou v odporu s jejím dřívějším tvrzením a jmenovaný soud, jenž projednávání této rozepře přijal a též o prozatímním opatření již rozhodl, mohl by dle § 43 j. n., nařídív stání k ústnímu jednání, jen tehdy se prohlásiti nepřislušným, kdyby žalovaná námitku nepřislušnosti, ve smyslu § 261 c. ř. s. odůvodněnou, v čas vznesla nebo kdyby soud nemohl býti učiněn příslušným ani výslovnou úmluvou stran. Žádného z těchto případů zde není. Žalovaná vznesla sice opětně námitku místní nepřislušnosti, avšak žádných důvodů pro ni neuvedla, nýbrž navrhla zrušení dosavadního jednání pro zmatečnost. Soud procesní pak odmítl žalobu pro nepřislušnost z toho důvodu, že žaloba směřuje dle udání žalobkyně proti firmě J. B. a spol. v Laupheimu a nikoli proti firmě stejného jména v Chotěboři a že Laupheim neleží v obvodu procesního soudu, tedy z důvodu, který ani žalovaná firma neuplatňovala a který by byl v odporu s jejím dřívějším tvrzením, že obě firmy jsou totožné a že příslušným jest k projednávání rozepře krajský soud v Kutné Hoře, poněvadž má žalovaná firma sídlo své v Chotěboři. Soud rekursní má tudíž za to, že usnesení v odpor vzaté vzhledem k ustanovení § 261 c. ř. s. odůvodněno není. Ostatně, i kdyby se vycházelo ze stanoviska, že jest žalovaná firma J. B. a spol. v Laupheimu ve Vírtembersku, tedy firma cizozemská, byl by přes to krajský soud v Kutné Hoře příslušným a to jak v době podání žaloby, tak i v době převzetí její tímto soudem, poněvadž tato cizozemská firma dle výtahu obchodního rejstříku má v tuzemsku (i dřívějším) sídlo své v Chotěboři, tedy v obvodu krajského soudu v Kutné Hoře.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Správně uvádí dovolací rekurs, že usnesení zemského soudu v Krakově ze dne 30. října 1918, jímž námitce nepřislušnosti bylo vyhověno a žaloba přikázána byla krajskému soudu v Kutné Hoře, jest bezúčinným pro soudy státu československého, který dle zákona ze dne 28. října 1918 č. 11 sb. z. a n. tímto dnem vstoupil v život. Spisy, dle usnesení onoho došlé, bylo tudíž vyřídití bez ohledu na nový odstavec § 261 c. ř. s., připojený cís. nařízením ze dne 1. června 1914 č. 118 ř. z. a nebylo překážky proti opětnému vznesení námitky nepřislušnosti. Jak v odpor vzaté usnesení soudu rekursního správně uvádí, není jednání zahájené u krajského soudu v Kutné Hoře zmatečným. Není také tvrzeného rozporu se spisy, neboť žalovaná firma skutečně v odpovědi na žalobu navrhla, aby zemský soud v Krakově se prohlásil nepřislušným a postoupil žalobu krajskému soudu v Kutné Hoře. Když pak stejný návrh též žalobce učinil, mohl soud rekursní právem vysloviti, že se postoupení stalo k návrhu obou stran. Pokud dovolací rekurs poukazuje k tomu, že žaloba jest podána na firmu v Laupheimu a nikoliv na firmu v Chotěboři, nemá rozdíl ten významu pro rozhodnutí o příslušnosti. Buď jde o firmu rozdílnou od žalované, pak by nebylo na místě namítati nepřislušnost, nýbrž nedostatek pasivní legitimace. Nebo jest firma Laupheimská totožná s firmou Chotěbořskou a sluší pak užití třetího odstavce § 99 j. n. Tím odpadají pochybnosti, pronesené v dovolacím rekursu, které ostatně tím

jsou vyvráceny, že firma žalovaná (sídlem v Laupheimu) do sporu se pustila a v odpovědi na žalobu výslovně tvrdí, že žalovaná firma má závody také v »Braunau am Inn« a v Chotěboři.

Čís. 238.

Zjištěno-li rozsudkem, ukládajícím prodávateli nemovitosti za povinnost, by vyhotovil a podepsal listinu, způsobilou ku knihovnímu převodu prodané nemovitosti na kupitele, až na intabulační doložku vše to, co dle § 26, odstavec druhý a § 52 odstavec první knih. zák. má obsahovati soula kromá listina vkladná, nahraňuje pravomoc rozsudku intabulační doložku a lze vésti exekuci dle § 361 ex. ř. Uloženo-li kupiteli jako vzájemné plnění, by složil zbytek kupní ceny, vybývající po srážce dluhů, jež vázly na nemovitosti v čase smlouvy a byly kupitelem převzaty, musí dle § 367 odstavec druhý ex. ř. složit celý tento zbytek na soud, byť i z pozemkové knihy bylo zřejmo, že prodávatel po uzavření smlouvy zatížil nemovitost dalšími dluhy.

(Rozh. ze dne 22. července 1919, R I 293/19.)

Prv ý s o u d (okresní soud ve Vrchlabí) povolil exekuční vklad práva vlastnického na dlužníkovu nemovitost. R e k u r s n í s o u d zamítl návrh vymáhajícího věřitele. D ů v o d y: Rozsudek, jehož bylo použito jako exekučního titulu, nezní v tom smyslu, že by vymáhajícímu věřiteli mělo býti vyhrazeno nějaké věcné, v tomto případě vlastnické právo na dlužníkově nemovitosti a že by na základě rozsudku mohlo býti právo vlastnické vtěleno, nýbrž, že dlužník jest povinen vyhotoviti a podepsati smlouvu, způsobilou k provedení knihovního převodu proti tomu, že vymáhající věřitel převezme knihovní dluhy, váznoucí na nemovitosti v době smlouvy, a že složí zbytek kupní ceny. Nejde zde tudíž o nějaký projev dlužníkovy vůle (§ 367 ex. ř.), nýbrž o nárok, by předsevzato bylo jednání, jež osoba třetí vykonati nemůže a jehož výkon zároveň závisí výhradně na vůli zavázaného; nárok takový lze uplatniti dle § 354 ex. ř. a vymáhající věřitel vymohl si také dle tohoto ustanovení exekuci uložením pokuty, v dalším průběhu pak uvalením vazby. Než, i kdyby se dalo vyvoditi z exekučního titulu, že dlužník dle obsahu jeho má učiniti projev vůle, závisela by povinnost k tomuto projevu vůle na vzájemném plnění § 367 odst. 2 ex. ř. Vzájemné plnění nelze však spatřovati v pouhém odvolání se na knihovní výtah, z něhož vysvítá, že dlužník zatížil po uzavření smlouvy penízem asi 5000 K nemovitost. Vzájemné plnění bylo by lze prokázati pouze tím, že vymáhající věřitel zaplatil dluhy, později zaknihované až do výše zbytku kupní ceny, nebo soudním uložením onoho zbytku ceny tržové, o nějž převyšuje kupní cena knihovní dluhy, váznoucí v době uzavření smlouvy. Poněvadž v případě, o nějž jde, není splněna podmínka § 367 odstavce 2., nemůže nastoupiti právní účinek odstavce prvního téhož paragrafu.

N e j v y š š í s o u d n e v y h o v ě l d o v o l a c í m u r e k u r s u .